

Савранчук І. П., к. філол. н., доцент,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (м. Одеса, Україна)
irinapopik77@gmail.com

ІНТЕГРАЦІЯ ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЛОЛОГІЧНУ ОСВІТУ

***Анотація.** У статті розглянуто інтеграцію основ наукових досліджень у філологічну освіту як засіб формування критичного мислення, аналітичних здібностей та академічної доброчесності у студентів. Продemonстровано ефективність проєктного та проблемно-орієнтованого навчання, інтерактивних методів та використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій діяльності. Особливу увагу приділено участі здобувачів у наукових конференціях та семінарах, що сприяє розвитку міжкультурної комунікації та науково-дослідницької активності. Зроблено висновок про необхідність інтеграції наукових досліджень для підготовки конкурентоспроможних фахівців у сфері філології.*

***Ключові слова:** філологічна освіта, науково-дослідницька компетентність, критичне мислення, академічна доброчесність.*

***Abstract.** The article examines the integration of research fundamentals into philological education as a means of developing critical thinking, analytical skills, and academic integrity among students. It demonstrates the effectiveness of project-based and problem-oriented learning, interactive methods, and the use of information and*

communication technologies in research activities. Special attention is given to students' participation in academic conferences and seminars, which fosters intercultural communication and research activity. The study concludes that integrating research fundamentals is essential for preparing competitive specialists in the field of philology.

Keywords: *philological education, research competence, critical thinking, academic integrity.*

Сучасна філологічна освіта спрямована не лише на оволодіння мовними знаннями та навичками, але й на формування у студентів науково-дослідницької компетентності, критичного мислення та аналітичних здібностей. В умовах глобалізації, швидкого розвитку інформаційних технологій та зростання вимог до академічної доброчесності інтеграція основ наукових досліджень у філологічну освіту стає нагальною необхідністю. Це дозволяє майбутнім філологам не тільки опановувати теоретичні засади мовознавства та літературознавства, але й активно брати участь у наукових дослідженнях, здійснювати міждисциплінарний аналіз і презентувати результати власних наукових пошуків.

Актуальність дослідження зумовлена потребою у підготовці фахівців, які здатні ефективно застосовувати наукові методи у філологічних дослідженнях, критично оцінювати наукову інформацію, використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та дотримуватися принципів академічної доброчесності. Інтеграція основ наукових досліджень у філологічну освіту сприяє розвитку у студентів навичок самостійного мислення, аргументації та комунікації, що є необхідними у професійній діяльності в сучасному суспільстві знань.

Метою статті є аналіз теоретичних засад та практичних підходів до інтеграції основ наукових досліджень у філологічну освіту, визначення ефективних методів та засобів формування науково-дослідницької компетентності студентів. У статті розглядається вплив науково-дослідницької діяльності на розвиток критичного мислення, академічної доброчесності та здатності до інноваційного підходу у філологічних дослідженнях. Особлива увага приділяється використанню ІКТ для реалізації дослідницьких проєктів та розвитку навичок академічного письма.

Результати дослідження підтверджують, що інтеграція основ наукових досліджень у філологічну освіту є важливим елементом формування науково-дослідницької компетентності студентів. Це сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних здібностей, здатності до самостійного мислення та аргументованого висловлювання. Дослідження показало, що науково-

дослідницька діяльність допомагає студентам глибше розуміти мовні явища, літературні процеси та міждисциплінарні зв'язки у філологічних дослідженнях [5]. Крім того, формування науково-дослідницької компетентності сприяє розвитку навичок академічного письма, що є особливо важливим у контексті дотримання принципів академічної доброчесності.

Результати аналізу теоретичних засад свідчать про те, що основи наукових досліджень мають бути органічно інтегровані у навчальні плани філологічних спеціальностей. Вони повинні бути підкріплені методичними рекомендаціями та програмами підготовки викладачів, що сприятиме ефективній реалізації дослідницької діяльності у навчальному процесі. Інтеграція основ наукових досліджень забезпечує системний підхід до навчання, формуючи у студентів навички самостійного пошуку інформації, критичного аналізу джерел, формулювання гіпотез та аргументації висновків [1; 2; 3].

Практичні підходи до інтеграції науково-дослідницької діяльності у філологічну освіту виявилися ефективними у підвищенні мотивації студентів та активізації їхньої участі у навчальному процесі. Проектне навчання дозволяє студентам виконувати дослідницькі проекти, спрямовані на вирішення актуальних наукових проблем у філології, що підвищує їхню залученість та відповідальність за результати своєї роботи. Проблемно-орієнтоване навчання сприяє розвитку аналітичного мислення та критичного оцінювання інформації через обговорення реальних мовних та літературних ситуацій. Наукові семінари та майстер-класи надають можливість студентам обговорювати свої дослідження з експертами, вчитися презентувати результати та аргументувати свої висновки [4].

Результати дослідження вказують на високу ефективність методів і засобів формування науково-дослідницької компетентності, серед яких ключову роль відіграють метод проектів, дослідницькі завдання, інтерактивні методи навчання, такі як групові дискусії, дебати та круглі столи. Вони розвивають комунікативні та аргументаційні навички, сприяють критичному осмисленню інформації та формуванню вміння обґрунтовано відстоювати свою точку зору. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у науково-дослідницькій діяльності сприяє розвитку навичок роботи з автентичними джерелами, обробки наукових даних та ефективної презентації результатів досліджень.

Науково-дослідницька діяльність позитивно впливає на формування критичного мислення, самостійної роботи та академічної доброчесності у студентів. Робота з науковими джерелами, аналіз текстів, написання наукових статей сприяють формуванню відповідального ставлення до інформації та розвитку навичок академічного письма, що дозволяє студентам уникати плагіату

та дотримуватись етичних стандартів в академічній сфері. Крім того, активна участь у дослідницьких проєктах підвищує впевненість студентів у власних знаннях і навичках, сприяє розвитку лідерських якостей та вміння працювати у команді.

Активна участь студентів-філологів у наукових конференціях, семінарах, воркшопах та інших наукових заходах значно сприяє формуванню їхньої науково-дослідницької компетентності, критичного мислення та академічної доброчесності. Участь у конференціях дозволяє студентам представляти результати власних досліджень, отримувати цінний зворотний зв'язок від експертів у галузі, а також налагоджувати професійні контакти з колегами та науковцями з інших навчальних закладів.

Виступи на наукових конференціях розвивають навички академічного письма, публічного мовлення та аргументованого відстоювання наукових позицій. Підготовка доповідей вимагає глибокого опрацювання наукової літератури, аналізу та синтезу інформації, що сприяє розвитку критичного мислення. Участь у дискусіях під час конференцій розвиває здатність до обґрунтованої полеміки, навички активного слухання та критичного оцінювання наукових ідей.

Конференції, семінари та воркшопи сприяють формуванню академічної доброчесності, оскільки вимагають дотримання етичних стандартів у науковій діяльності. Підготовка доповідей і публікацій передбачає ретельну роботу з науковими джерелами, що розвиває навички цитування, перефразування та уникнення плагіату. Участь у міжнародних конференціях допомагає опанувати міжкультурну комунікацію, дотримуючись етичних норм академічного спілкування.

Особливо ефективною є участь у студентських наукових конференціях, де студенти обговорюють результати своїх досліджень з однолітками, обмінюються досвідом та ідеями, що стимулює інтелектуальну активність і підвищує мотивацію до наукової діяльності. Студентські конференції надають можливість отримати досвід організації наукових заходів, модерації секцій та участі в наукових дискусіях, що розвиває лідерські якості та комунікативні навички.

Семінари та воркшопи сприяють практичному освоєнню методів наукових досліджень, зокрема методів збору та аналізу даних, роботи з науковими базами даних, академічного письма та публікації результатів досліджень. Участь у воркшопах, присвячених інформаційно-комунікаційним технологіям (ІКТ), дозволяє опанувати сучасні інструменти для обробки наукових даних, створення презентацій та ефективної комунікації з науковою спільнотою.

Важливою складовою науково-дослідницької діяльності є також участь у наукових гуртках та лабораторіях, де студенти працюють над спільними

дослідницькими проєктами під керівництвом досвідчених викладачів та науковців. Це розвиває навички командної роботи, лідерства, а також здатність до ефективного розподілу обов'язків та управління проєктами.

Участь у наукових конференціях, семінарах та воркшопах підвищує науково-дослідницьку активність, сприяє формуванню критичного мислення, академічної доброчесності та міжкультурної комунікації. Вона також розвиває навички публічного мовлення, аргументації та академічного письма, що є необхідними для успішної професійної діяльності в умовах глобалізованого світу.

Дослідження виявило значний потенціал використання інформаційно-комунікаційних технологій у науково-дослідницькій діяльності студентів-філологів. Використання цифрових ресурсів, онлайн-платформ для обговорення результатів досліджень, а також наукових баз даних дозволяє студентам отримувати доступ до актуальної наукової інформації, розширюючи можливості для міжкультурної комунікації та міжнародної наукової співпраці. Інтеграція ІКТ також сприяє розвитку навичок академічного письма, презентаційної майстерності та здатності працювати з великими обсягами інформації.

Висновки. Таким чином, результати дослідження підтверджують, що інтеграція основ наукових досліджень у філологічну освіту є необхідною умовою для формування науково-дослідницької компетентності, критичного мислення та академічної доброчесності у студентів. Поєднання традиційних методик з новітніми педагогічними практиками та інформаційно-комунікаційними технологіями сприяє підвищенню ефективності навчального процесу, готуючи майбутніх філологів до успішної професійної діяльності в умовах глобалізованого світу. Використання інтерактивних методик, проєктного навчання та цифрових ресурсів створює сприятливі умови для формування високого рівня іншомовної компетентності, критичного мислення та аналітичних здібностей у студентів-філологів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методи лінгвістичних досліджень: навчальний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун.-т. імені Павла Тичини / упорядник: Н. А. Цимбал. Умань: Візаві, 2019. 106 с.
2. Науменко А., Дамар'їн І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для бакалаврів першого курсу спец. «Переклад» з однойменної лекційної дисципліни. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 132 с.
3. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

4. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.